

Sygn. akt VI A Ca 964/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Teresa Mróz (spr.)

Sędzia SA Krzysztof Tucharz

Sędzia SA Ewa Śniegocka

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Kędzierska

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa L. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o stwierdzenie nieważności, ewentualnie o uchylenie uchwały nr (...)

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 27 kwietnia 2012 r., sygn. akt XX GC 606/10

I oddala apelację;

II zasądza od L. P. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI A ca 964/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 września 2010 r. powodowie P. R., L. P. i M. J. wystąpili przeciwko (...) S.A. w W. o stwierdzenie na podstawie art. 509 k.s.h. w związku z art. 425 k.s.h. nieważności uchwały z dnia 3 sierpnia 2010 r. nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. w Ł., jako sprzecznej z ustawą, ewentualnie o uchylenie tej uchwały w całości na podstawie art. 509 k.s.h. w związku z art. 422 k.s.h., jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie akcjonariuszy mniejszościowych.

Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku zaocznym wydanym w dniu 31 maja 2011 r. stwierdził nieważność uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. w Ł. i rozstrzygnął o kosztach postępowania, nadając temu wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwana (...) S.A. wniosła o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości.

Po rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2012r. uchylił wyrok zaoczny i oddalił powództwo w całości rozstrzygając o kosztach postępowania.

Orzeczenie powyższe zapadło na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych.

L. P. w dniu 3 sierpnia 2010 r. był akcjonariuszem (...) S.A. W dniu 3 sierpnia 2010 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A., w którym reprezentowane było 341.894.331 akcji stanowiących 89,32% kapitału zakładowego. Na tym zgromadzeniu mniejszościowi akcjonariusze zgłosili do zarządu wnioski o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące planu połączenia, w tym dotyczące zastosowanego dla potrzeb wyceny spółek dyskonta za brak płynności oraz wnioski o udostępnienie tych samych danych, które zostały udostępnione (...) S.A. będącej akcjonariuszem większościowym (...) S.A. Akcjonariusze mniejszościowi zgłosili także wniosek o ogłoszenie dwutygodniowej przerwy w celu umożliwienia zarządowi udzielenia im informacji. Wniosek o ogłoszenie przerwy został poddany pod głosowanie, wniosku tego podjętą uchwałą nie przyjęto. Do powyższej uchwały został zgłoszony sprzeciw, w tym powoda reprezentowanego przez T. B..

Na tym samym zgromadzeniu podjęto uchwałę nr (...) o połączeniu (...) S.A. jako spółki przejmującej ze spółkami przejmowanymi (...) S.A. i (...) S.A., w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h., tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na spółkę przejmującą w zamian za akcje, które spółka przejmująca przyzna akcjonariuszom spółek przejmowanych oraz spadkobiercom.

W uchwale tej Zgromadzenie wyraziło zgodę na plan połączenia (...) S.A. ze spółkami (...) S.A. i (...) S.A. w szczególności wyraziło zgodę na zasady przyznawania akcji połączeniowych oraz na zmiany statutu (...) S.A.

W paragrafie 2. uchwały przewidziano podwyższenie kapitału zakładowego spółki przejmującej z kwoty 17.300.900.000 zł do łącznej kwoty 18.697.837.270 zł, tj. o kwotę 1.396.937.270 zł w drodze emisji 139.693.727 akcji (Akcje Połączeniowe). W paragrafie 2 ust. 3 uchwały przewidziano, że Akcje Połączeniowe zostaną przydzielone akcjonariuszom spółek przejmowanych z uwzględnieniem regulacji art. 514 k.s.h., tj. z wyłączeniem spółki przejmującej jako akcjonariusza spółek przejmowanych oraz spadkobiercom przy zastosowaniu poniższych parytetów wymiany akcji: (...) S.A. 1* : 1, (...), (...) S.A. 1* : 0, (...), gdzie * 1 oznacza jedną akcję spółki przejmowanej. Akcje Połączeniowe miały uczestniczyć w dywidendzie spółki przejmującej, począwszy od dnia 1 stycznia 2010 r.

Odnosnie do stosunku wymiany akcji stwierdzono, że podstawą do ustalenia parytetu wymiany akcji były wyceny sporządzone przez (...) sp. z o. o. W sprawozdaniu nie stwierdzono żadnych szczególnych trudności związanych z wyceną łączących się spółek.

Plan połączenia został poddany badaniu przez biegłego sądowego powołanego w postępowaniu rejestrowym w zakresie poprawności i rzetelności. Raport został sporządzony dnia 10 marca 2010 r. przez (...), który w pełni i bez zastrzeżeń zaaprobował ustalony przez zarządy łączących się spółek parytet wymiany akcji. Biegły stwierdził, że plan połączenia zawierał wszystkie elementy i załączniki wymagane przez Kodeks spółek handlowych, należycie określał stosunek wymiany akcji spółek przejmowanych na akcje spółki przejmującej, a zastosowana metoda w sposób wiarygodny odzwierciedlała wartość rynkową spółek łączących się.

Głosowanie nad uchwałą poprzedziło przedstawienie przez członków zarządu (...) S.A. istotnych elementów treści planu połączenia i sprawozdania zarządu w sprawie połączenia jak również opinii biegłego z badania planu połączenia.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. w głosowaniu jawnym przy 341.699.856 głosach „za” i 194.475 głosach „przeciw” i braku głosów „wstrzymujących się” powzięło uchwałę nr (...) w sprawie połączenia (...) S.A. jako spółki przejmującej ze spółkami przejmowanymi (...) S.A. i (...) S.A. oraz w sprawie wyrażenia zgody na zmianę statutu (...) S.A.

Sprzeciw wobec powyższej uchwały zgłosiło dziewięciu akcjonariuszy wnosząc o ich zaprotokolowanie, wśród nich był L. P. reprezentowany przez T. B..

Pierwsze ogłoszenie o planowanym połączeniu ukazało się w dniu 2 lipca 2010 r., a kolejne w dniu 16 lipca 2010 r., tj. dwa tygodnie po publikacji pierwszego ogłoszenia.

W tych okolicznościach, Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą roszczenia powoda zarówno w przypadku żądania stwierdzenia nieważności uchwały połączeniowej, jak i jej uchylenia był zarzut, że do wyceny wartości akcji spółek podlegających konsolidacji zastosowanie miał art. 9 ustawy o konsolidacji, który określa zasady wyceny wartości akcji spółek konsolidowanych i konsolidujących, zdefiniowanych w tej ustawie. Powołując się na treść sprawozdania zarządu (...) S.A. do planu połączenia oraz treść planu połączenia, powód zarzucił zastosowanie innych metod wyceny, niż te, które wynikały z ustawy o konsolidacyjnej, która w zakresie określania metod wyceny akcji spółek podlegających połączeniu stanowi *lex specialis* w stosunku do Kodeksu spółek handlowych.

W ocenie Sądu brak jest podstaw aby przyjąć, że w toku procesu połączenia spółek doszło do naruszenia przepisów ustawy o konsolidacji oraz przepisów kodeksu spółek handlowych, co uzasadniałoby stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały.

Przede wszystkim, Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 509 § 3 k.s.h., uchwała o połączeniu nie podlega zaskarżeniu ze względu na zastrzeżenia dotyczące stosunku wymiany akcji, o których mowa w art. 499 § 1 pkt 2 k.s.h., co nie ogranicza prawa do odszkodowania na zasadach ogólnych.

Istotą i celem tego przepisu jest bowiem wykluczenie z zakresu zaskarżania uchwał połączeniowych kwestii dotyczących bezpośrednio i pośrednio parytetu wymiany akcji bądź udziałów łączących się spółek, a zatem z powodu interesów wyłącznie ekonomicznych (uzyskania wyższej ceny za akcje) w sposób godzący w bezpieczeństwo prawne połączenia. Sąd zwrócił uwagę na prezentowane w doktrynie stanowisko, że wspólnik czy akcjonariusz łączącej się spółki nie traci prawa do dochodzenia godziwego parytetu wymiany, zapewniającemu mu rzeczywisty ekwiwalent, za posiadane przez niego akcje w jednej spółce w postaci przyznanej mu liczny akcji innej spółki. Osoba ta bowiem może dochodzić swoich uprawnień w sprawie o odszkodowanie.

Oznacza to jednocześnie, że brak jest legitymacji do skarżenia uchwały połączeniowej zarówno tej, której parytet został wyliczony nieprawidłowo albo nierzetelnie jak i tej, która dokonała połączenia pomimo negatywnej opinii biegłego co do parytetu, jak i wreszcie tej, której parytet ostatecznie przyjęty w uchwałach połączeniowych różni się od tego, który wskazywał plan połączenia i zatwierdził biegły. Wspólnik (akcjonariusz), który sądzi, że w takiej sytuacji poniósł szkodę, może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. Sąd podkreślił, że doktrynie powszechnie wskazuje się także, iż powołany przepis wprowadza zarówno zakaz powoływania się na kwestie parytetu jako jedyne podstawy zaskarżenia, jak i posługiwanie się nimi jako uzupełnienie innych podstaw skarżenia uchwały połączeniowej.

Zarzut naruszenia przepisów ustawy o konsolidacji był, w ocenie Sądu, chybiony także dlatego, że zasady (metody) wyceny określone w jej art. 9 nie miały zastosowania do połączenia będącego przedmiotem niniejszej sprawy. Zakres regulacji ustawy, tj. zasady nieodpłatnego nabywania akcji przez uprawnionych pracowników lub ich spadkobierców oraz zamiany akcji posiadanych przez uprawnionych akcjonariuszy lub zamiany prawa do ekwiwalentu w związku z procesem konsolidacji spółek, określa art. 1 powołanej ustawy oraz jej tytuł „o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego”. Ustawa ta nie ma zastosowania do wydawania akcji w wyniku połączenia spółek sektora energetycznego poprzez przejęcie, co stanowi przedmiot postępowania. W procesie łączenia spółek grupy (...), którego elementem była zaskarżona uchwała, nie zaistniało ani „nabywanie akcji” ani „nabywanie akcji od Skarbu Państwa”. Ponadto w niniejszym połączeniu akcje (...) S.A. wydane w zamian za akcje spółek przejmowanych nie zostały wydane przez Skarb Państwa, ale przez spółkę przejmującą.

Zgodnie z art. 11 ustawy o konsolidacji, akcjonariusze spółek (...) S.A. w L. oraz (...) S.A. w Ł., którzy nabyli akcje tych spółek na zasadach określonych w wyżej przywołanej ustawie, stają się akcjonariuszami spółki (...) S.A. w L. w wyniku

połączenia spółki (...) S.A. oraz (...) S.A. ze spółką (...) S.A., w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h., przez przeniesienie całego majątku spółek (...) oraz (...) S.A. na spółkę (...) S.A.

Sąd wskazał, że rację ma pozwana wskazując, że treść art. 11 ustawy o konsolidacji nie daje podstaw do uznania, że ustawa ta definiuje od strony prawnej proces łączenia się spółek. Przepis ten nie określa bowiem procedury tego połączenia ani jego podstawy prawnej. W przepisie wskazana została jedynie sytuacja, w której akcjonariusze spółek konsolidowanych stają się akcjonariuszami spółki konsolidującej, połączenie tych spółek przeprowadzane jest w trybie wyraźnie wskazanego przepisu kodeksu spółek handlowych, a nie przepisów ustawy o konsolidacji. Stąd za prawidłowy Sąd przyjął wniosek, że zasady zamiany akcji określone w ustawie o konsolidacji nie dotyczą połączenia objętego zaskarżoną uchwałą. Zasady tego połączenia w całości regulują przepisy kodeksu spółek handlowych. Użyte w art. 9 ustawy o konsolidacji pojęcia spółki konsolidowanej i spółki konsolidującej wykluczają możliwość zastosowania tego przepisu do połączenia objętego zaskarżoną uchwałą.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 marca 2008 r. (Dz.U.Nr51, poz. 294) w sprawie w sprawie listy spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących, oraz listy spółek konsolidujących, wydanym w wykonaniu art. 7 ustawy o konsolidacji, została ustalona lista spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących, oraz listę spółek konsolidujących. Rozporządzenie jest aktem normatywnym, wykonującym przepisy ustawy o konsolidacji i „uszczegóławia” treść tej ustawy w zakresie wskazanym w jej art. 7. Znaczenie pojęć spółek konsolidowanych i konsolidujących zostało „uszczegółowione” (wyjaśnione) za pomocą wyliczenia. Taki rodzaj wyjaśnienia znaczenia pojęć jest powszechnie spotykanym w prawie rodzajem definicji równościowej przez wyliczenie. Zasadnie, zdaniem Sądu Okręgowego, wskazywała pozwana, że Rozporządzenie to ma na celu określenie, tj. dalsze zdefiniowanie pojęć spółek skonsolidowanych i konsolidujących za pomocą ich wyliczenia. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej ustawodawca posługuje się w ustawie o konsolidacji jednolitym znaczeniem pojęcia spółek konsolidowanych i konsolidujących, natomiast w Rozporządzeniu nie zmienia znaczenia odnośnych pojęć, tylko je szczegółowo definiuje poprzez wyliczenie. Rozporządzenie wyliczając spółki konsolidowane i konsolidujące na zasadzie listy zamkniętej nie stanowi naruszenia paragrafu 149 Zasad techniki prawodawczej. Stanowi natomiast dokładne odzwierciedlenie zasady definiowania pojęć zgodnie z powołanym przepisem, zgodnie z którym w akcie normatywnym niższej rangi niż ustawa bez upoważnienia ustawowego nie formułuje się definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych, w szczególności w akcie wykonawczym nie formułuje się definicji, które ustalałyby znaczenia określeń zawartych w ustawie upoważniającej. Przepis art. 7 ustawy o konsolidacji zawiera wyraźne upoważnienie ustawowe do dalszego zdefiniowania pojęć spółek konsolidowanych i konsolidujących poprzez ich wyliczenie.

Sąd wskazał też, że zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 11 marca 2008 r. (...) S.A. należy do spółek konsolidujących, a (...) S.A. nie należy do żadnej kategorii spółek, nie została wymieniona ani jako spółka konsolidowana ani jako spółka konsolidująca. Z kolei zgodnie z art. 2 ust. 4 ustawy o konsolidacji, akcjonariuszami uprawnionymi do zmiany akcji w trybie ustawy o konsolidacji są akcjonariusze spółek konsolidowanych, do których (...) S.A. nie należała. Jedynie zatem akcjonariusze spółek konsolidowanych uprawnieni byli do zamiany posiadanych akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej ((...) S.A.) wedle zasad i metod wyceny określonych w art. 9 ustawy. W konsekwencji skoro (...) nie była spółką konsolidowaną, a konsolidującą, a (...) SA nie należy do żadnej z tych kategorii, do akcjonariuszy (...) S.A., w tym do powoda, nie miały zastosowania zasady i metody wyceny akcji, określone w art. 9 ustawy o konsolidacji. Zasady wyceny akcji określone w tym przepisie dotyczyły wyłącznie akcjonariuszy (...) S.A., którzy nabyli akcje (...) S.A. w ramach zamiany uprzednio posiadanych akcji w spółkach konsolidowanych na akcje (...) S.A., czyli spółki konsolidującej. Słusznie zatem, w ocenie Sądu, argumentowała pozwana, że nabycie akcji (...) S.A. przez akcjonariuszy (...) S.A. w ramach połączenia zostało poddane regulacji kodeksu spółek handlowych, a nie przepisom ustawy o konsolidacji, w tym art. 9 tej ustawy. Z tego też względu racjonalny ustawodawca wyraźnie podkreśla w art. 11 ustawy o konsolidacji całkowitą odrębność procedury i zasad łączenia się pozwanej ze spółkami przejmowanymi, odsyłając do art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.

Zdaniem Sądu Okręgowego, zarzut naruszenia w procesie połączenia art. 9 ustawy o konsolidacji uznać należało za bezpodstawny, jak również pozorny jako że został podniesiony w celu ominięcia zakazu kwestionowania parytetu akcji ustanowionego w art. 509 § 3 k.s.h.

Zgodnie z art. 499 § 2 pkt 2 k.s.h., do planu połączenia dołączyć należy m. in. ustalenie wartości majątku spółki przejmowanej bądź spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, na określony dzień w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku o ogłoszenie planu podziału. Wskazany przepis nie określa według jakiej metody ma nastąpić ustalenie wartości majątku spółki, co jest podejściem racjonalnym, bowiem możliwość zastosowania różnych metodologii wyceny poszczególnych spółek wynika ze specyfiki ich działalności. Wobec braku wyraźnej regulacji prawnej, nie można uznać, że zastosowane w procesie połączenia metody wyceny były niezgodne z powszechnie stosowanymi metodami przyjmowanymi dla tego typu procesów. Wniosek taki wynika również z faktu, że ustalony przez zarządy łączących się spółek parytet wymiany akcji został bez zastrzeżeń zaaprobowany przez biegłego sądowego Z. T., który stwierdził m. in., że plan połączenia jest zgodny co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa, a zastosowana metoda pozwoliła w sposób wiarygodny odzwierciedlić aktualną wartość rynkową spółek.

Nie zasługiwały, zdaniem Sądu Okręgowego, na uwzględnienie zarzuty powoda dotyczące sprzeczności zaskarżonej uchwały z art. 504 k.s.h. W tym zakresie Sąd podzielił w całości wywody prawne przedstawione przez pozwaną. Przepis ten posługuje się inną konstrukcją terminów niż normy określające „standardowe” terminu zawiadomienia o zgromadzeniach wspólników spółek kapitałowych, jak np. w art. 238 § 1 czy art. 406 § 1 k.s.h., gdzie wymagane terminy określone są jako „co najmniej dwa tygodnie przed terminem”, co oznacza, że termin powinien kończyć się z upływem dnia poprzedzającego dzień danego zdarzenia. W art. 504 § 1 zd. drugie k.s.h. w odniesieniu do zagadnienia liczenia terminu drugiego zawiadomienia, ustawodawca używa konstrukcji „w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie od daty”. Termin dwutygodniowy nie upływa w tym przypadku „przed” danym zdarzeniem, a „w odstępie nie krótszym” od danego zdarzenia. W konsekwencji dla zachowania terminu z art. 504 § 1 k.s.h. nie jest konieczne, aby termin dwutygodniowy upływał dzień przed dniem publikacji drugiego ogłoszenia o walnym zgromadzeniu. Zgodnie z art. 112 k.c., wystarczy aby dzień drugiej publikacji ogłoszenia nastąpił w dniu, w który nazwą odpowiada dniowi pierwszej publikacji.

W niniejszej sprawie publikacja drugiego ogłoszenia w piątek w dniu 16 lipca 2010 r. nastąpiła dwa tygodnie po piątku 2 lipca 2010 r. kiedy miała miejsce publikacja pierwszego ogłoszenia.

Prawidłowość powyższego wywodu prawnego znajduje potwierdzenie w stanowisku Sądu Najwyższego odnoszącego się do konstrukcji liczenia terminów przyjętych art. 504 § 1 k.s.h. Sąd ten wskazał, że zarządy spółek uczestniczących w podziale powinny zawiadomić wspólników dwukrotnie, w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie, o zamiarze dokonania podziału spółki i nie później niż na sześć tygodni przed planowanym dniem podjęcia uchwały o podziale. Terminy określone w tym przepisie powinny być interpretowane racjonalnie. Zatem skoro ustawa stanowi o terminie dwutygodniowym, to odstęp pomiędzy zawiadomieniami winien być dwutygodniowy, czyli dzień końcowy terminu (kolejne ogłoszenie) powinien odpowiadać dniowi określającemu jego początek (pierwsze ogłoszenie), a nie - jak twierdzi powód - dniem końcowym powinien być dzień poprzedzający publikację kolejnego ogłoszenia, co daje w sumie termin piętnastodniowy.

Nawet w przypadku stwierdzenia uchybień formalnych w powyższym zakresie, to zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa muszą one mieć wpływ na treść uchwały. Naruszenie art. 504 § 1 k.s.h. nie skutkuje automatycznie nieważnością uchwały połączeniowej. Sąd Okręgowy powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym nawet gdy miałyby dojść do uchybienia terminom przy zwoływaniu walnego zgromadzenia, to w sytuacji gdy skarżący nie kwestionuje swojej wiedzy o porządku zwołanego walnego zgromadzenia i znał treść uchwały, a tylko kwestionuje jej treść, nie ma to wpływu na treść uchwały i nie może to stanowić skutecznej podstawy zaskarżenia. W niniejszej sprawie powód kwestionował jedynie samą uchwałę połączeniową i nie wykazał, że podniesiony przez niego zarzut naruszenia art. 504 § 1 k.s.h. miał wpływ na treść tej uchwały.

Sąd podkreślił, że wszystkie podniesione przez pozwanego zarzuty wskazujące na nieważność uchwały spowodowały się ostatecznie do kwestionowania przyjętego w zaskarżonej uchwale parytetu wymiany akcji, którego zaskarżenie w trybie art. 509 k.s.h. jest niedopuszczalne. Wycena akcji (...) S.A. i (...) S.A., której bezpośrednio dotyczą zarzuty pozwu jest bowiem podstawą parytetu wymiany akcji.

Odnosnie do żądania ewentualnego - uchylenia tej uchwały, Sąd wskazał, że rozważania jego zasadności musi poprzedzać podkreślenie, że w przypadku żądania uchylenia uchwały zastosowanie znajduje także przepis art. 509 § 3 k.s.h. Oceny tej nie zmieniałaby sytuacja, gdyby w sprawie miała zastosowanie - jak tego chce powód - ustawa o konsolidacji. Ustawa ta, zawierająca niewątpliwie regulację szczególną wobec uregulowań Kodeksu spółek handlowych, nie przewiduje bowiem odrębnych uregulowań dotyczących podstaw i zasad wytaczania powództwa o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwały regulującej połączenie spółek. Należało więc przyjąć, że kwestie te uregulowane są wyczerpująco w kodeksie spółek handlowych, w szczególności w jego art. 509. Przepisy ustawy o konsolidacji w tej materii „nie stanowią inaczej”, nie zawierają w ogóle regulacji dotyczącej, tak pozytywnych, jak i negatywnych przesłanek stwierdzenia nieważności czy uchylenia uchwał połączeniowych.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał przesłanek uzasadniających uchylenie zaskarżonej uchwały.

Sąd odwołując się do treści art. 422 § 1 k.s.h. podkreślił, że pojęcie dobrych obyczajów jest klauzulą generalną, której granice wyznaczane są w sposób ocenny, ściśle związany z okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy.

Sąd Okręgowy podkreślił, że aprobuje interpretację dobrych obyczajów jako przyzwoitego postępowania, które uwzględnia w odpowiednim stopniu różne interesy służące wszystkim w spółce. Wskazał ponadto, że pokrzywdzenie akcjonariusza następuje natomiast wówczas, gdy w wyniku powzięcia uchwał jego pozycja w spółce zmniejsza się, a w konsekwencji następuje pogorszenie jego sytuacji udziałowej bądź osobistej, co polegać może na odebraniu praw lub zwiększeniu obowiązków.

Pokrzywdzenie akcjonariusza to nie tylko powstanie „szkody” w jego majątku, może być ono również odnoszone do jego pozycji, dobrego imienia, naruszenia zasady równouprawnienia. Pokrzywdzenie akcjonariusza może mieć również miejsce poprzez nałożenie obowiązków, którymi nie obarczono pozostałych.

Pokrzywdzenie akcjonariusza oznacza wystąpienie pewnego rodzaju uszczerbku tak w aspekcie majątkowym (szkoda) jak i osobistym (krzywda). W przypadku tej przesłanki, uchwała musi być podjęta z wyraźną wolą pokrzywdzenia (w celu), z tym jednak zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy wprawdzie uchwała nie została podjęta w celu pokrzywdzenia akcjonariusza, ale pokrzywdzenie to mimo to wystąpi, art. 422 k.s.h. znajdzie zastosowanie. Sąd Okręgowy powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w judykaturze stwierdził, że ocena, czy interesy współnika zostały naruszone lub zagrożone w związku z podjętą uchwałą, musi być dokonywana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności występujących przy podejmowaniu uchwały.

Nie kwalifikuje natomiast uchwały jako mającej na celu pokrzywdzenie akcjonariusza, jedynie tego rodzaju uchwała, której treści akcjonariusz nie zaakceptuje.

W kontekście powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, powód nie wykazał, aby w trakcie obrad wnioskował o udzielenie jakichkolwiek informacji dotyczących połączenia, ani o udostępnienie wyceny. Taki stan rzeczy potwierdza treść protokołu zawartego w akcie notarialnym Rep. A Nr (...). Podkreślenia, zdaniem Sądu pierwszej instancji wymaga, że wycena jest dokumentem niezależnym od dokumentów wymienionych w art. 499 k.s.h. i jako taka nie podlega obowiązkowi udostępnienia akcjonariuszom. Dlatego ani zarząd pozwanej ani zarząd (...) S.A. nie miał obowiązku przedstawienia akcjonariuszom wyceny zgodnie z art. 505 k.s.h. Tym samym w stosunku do dokumentu wyceny i zawartych w niej informacji, zarząd (...) S.A. mógł na podstawie art. 428 § 2 k.s.h. powołać się na tajemnicę przedsiębiorstwa. Natomiast w zakresie udzielenia informacji zarząd tej spółki uprawniony był w oparciu o art. 428 § 1 i 7 k.s.h. do odmowy udzielenia żądanych informacji w trakcie obrad walnego zgromadzenia. Przepisy kodeksu spółek handlowych nie przewidują również obowiązku przedstawienia akcjonariuszom dokumentu, na podstawie którego

paritet wymiany akcji został ustalony. Wśród dokumentów, które należy udostępnić akcjonariuszom nie wymienia się bowiem i wyceny stanowiącej podstawę ustalenia wartości spółki przejmowanej, czy też ustalenia paritetu wymiany. Należy uznać, że udostępnianie wyceny byłoby bezcelowe bowiem na podstawie z art. 502 k.s.h. podlega ona, jako podstawa ustalenia stosunku wymiany akcji, badaniu przez biegłego sądowego w zakresie poprawności i rzetelności. Zgodnie z dyspozycją art. 505 § 1 k.s.h., pkt. 3 k.s.h. w zw. z art. 499 § 2 pkt 3 k.s.h., akcjonariuszom należy udostępnić dokument zawierający ustalenie wartości majątku spółki przejmowanej. Ustalenie to znajdowało się w planie połączenia i zostało akcjonariuszom udostępnione, co wynika z załącznika 4a i 4 b do planu połączenia.

Zarząd pozwanej i (...) S.A. był uprawniony na podstawie art. 428 § 2 k.s.h. do uczynienia w stosunku do swoich akcjonariuszy zastrzeżenia o objęciu wyceny tajemnicą przedsiębiorstwa. Słusznie w doktrynie podnosi się, że z powołanego przepisu nie wynika bezwarunkowy obowiązek zarządu ujawnienia akcjonariuszowi informacji dotyczących spółki podczas obrad walnego zgromadzenia. Zarząd ma obowiązek odmówić udzielenia informacji w przypadkach wskazanych w art. 428 § 2 k.s.h. z tego uprawnienia skorzystały zarządy łączących się spółek. Sąd stwierdził również, że wbrew twierdzeniom powoda przepis art. 428 k.s.h. może być podstawą odmowy udzielenia informacji w sytuacji, gdy pytania i żądane informacje czy dokumenty wykraczają poza przedmiot obrad walnego zgromadzenia.

Skoro zatem udostępnienie wyceny miało charakter dobrowolny, a nie stanowiło obowiązku zarządu obu spółek, tym samym wnioski akcjonariuszy w tym powoda zgłoszone w trakcie negocjacji zgromadzenia o udostępnienie wyceny, czy udzielenie informacji dotyczących metodologii wyceny nie dotyczyły informacji i dokumentów, które zarząd (...) S.A. ma obowiązek na mocy art. 505 k.s.h. przedstawić akcjonariuszom w związku z podejmowaniem uchwały połączeniowej. Sąd Okręgowy uznał, że wnioski takie wykraczały poza zakres informacji określonych w art. 505 k.s.h., co uprawniało zarządy obu spółek do odmowy udzielenia informacji w trybie art. 428 § 2 k.s.h.

Nie był zasadny także zarzut powoda, że w trakcie obrad walnego zgromadzenia zarząd (...) S.A. nie miał prawa odmówić udzielenia informacji i dokumentów dotyczących połączenia, które, jak podnosił powód, zostały udostępnione akcjonariuszowi większościowemu, jak również informacji dotyczących wypłaty dywidendy za 2009 r. Pytania te wykraczały poza przedmiot porządku obrad, a ponadto w trakcie obrad zarząd nie dysponował odpowiednią dokumentacją, którą mogły udostępnić akcjonariuszom. Twierdzenia pozwanego w zakresie braku odpowiedniej dokumentacji podczas walnego zgromadzenia w dniu 3 sierpnia 2010 r. nie były kwestionowane przez powoda. Akcjonariusze, na co wskazywał powód, w trakcie obrad walnego zgromadzenia głosowali za uchwałą w przedmiocie przerwy w obradach właśnie z uwagi na przedmiot i zakres zadawanych pytań i żądanych przez nich informacji. Sąd odwołał się do poglądów doktryny, z których wynika, że jeżeli podczas walnego zgromadzenia akcjonariusz zgłosi żądanie udzielenia informacji, zarząd może udzielić informacji na piśmie poza walnym zgromadzeniem, gdy w jego ocenie przemawiają za tym ważne powody. Do kategorii ważnych powodów zaliczyć należy przede wszystkim takie sytuacje, w których mimo uzasadnionego żądania informacji zarząd nie dysponuje podczas walnego zgromadzenia odpowiednimi danymi i informacjami. Celem natomiast zarzutu pozwu uprzywilejowania akcjonariusza większościowego kosztem powoda było zakwestionowanie paritetu wymiany akcji i przyjętej metodologii wyceny majątku pozwanej i (...) S.A. Z jego treści wynika jednoznacznie, że powód negował ustaloną wartość (...) S.A. a w konsekwencji przyjęty paritet wymiany akcji, wykazując, że wycena jest błędna, a wartość (...) S.A. i należnej jej akcji znacznie wyższa, aniżeli przyjęta w wycenie.

W ocenie Sądu istotą zarzutów żądania ewentualnego jest kwestionowanie paritetu wymiany akcji, co w świetle powyższych rozważań o obowiązywaniu w tym zakresie zakazu z art. 509 § 3 k.s.h., przesądza o bezzasadności żądania o uchylenie zaskarżonej uchwały. Przedmiotem zarzutu zaskarżenia uchwały połączeniowej w żądanym zakresie nie może być kwestionowanie paritetu wymiany.

Sąd Okręgowy podkreślił również, że przepis art. 497 § 2 k.s.h. stanowi, że z powodu braków, o których mowa w art. 21 § 1 k.s.h. połączenie nie może być uchylone, gdy od dnia połączenia upłynęło 6 miesięcy. Termin zawity z art. 497 § 2 k.s.h. rozpoczyna swój bieg w dniu połączenia, który - w myśl art. 493 k.s.h. następuje z dniem wpisania połączenia do rejestru przez sąd rejestrowy. Treść powyższych przepisów reguluje dopuszczalność uchylenia połączenia z powodu

istotnych braków ustrojowych w dokumentach spółki. Treść powołanego unormowania określa, że w terminie 6 miesięcy od dnia połączenia, połączenie może zostać uchylone w przypadkach zarejestrowania spółki z brakami poważnymi. Skoro ustawodawca w takich przypadkach ogranicza możliwość uchylenia połączenia maksymalnie skracając termin potencjalnej niepewności co do losów spółki, uzasadniony jest pogląd prawny prezentowany przez pozwaną, że a contrario z innych przyczyn połączenie w ogóle nie może być uchylone w przypadku, gdy spółka została wpisana do rejestru. Wykładnia literalna art. 497 § 2 k.s.h. wskazuje, że przepis ten wprowadza zamknięty katalog przyczyn uchylenia połączenia.

Podobne wnioski znajdują oparcie w wykładni funkcjonalnej przepisów Kodeksu spółek handlowych regulujących łączenie spółek kapitałowych (m. in. art. 497 § 1 k.s.h., art. 509 § 3 k.s.h.) i wskazują na ogólną dyrektywę ustawodawcy zakładającą prymat zasady ochrony łączenia. W doktrynie podkreśla się trafnie, że zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego uzasadnia postulat ścisłej wykładni przesłanek kwestionowania dokonanej już koncentracji spółek. Uchylenie połączenia powoduje nie tylko rozwiązanie spółki nowo zawiązanej w wyniku połączenia, lecz również zniweczenie skutków połączenia przez przejęcie, które obejmują podwyższenie kapitału zakładowego spółki przejmującej i wykreślenie spółek przejmowanych. W takiej sytuacji musiałoby dojść do przywrócenia egzystencji połączonych spółek po ich wykreśleniu z rejestru - odtworzenia połączonych spółek, w tym przywrócenia ich struktury korporacyjnej, „zwrotu” majątku spółek przejętych.

Sąd wskazał, że powyższa wykładnia funkcjonalna znajduje uzasadnienie w treści Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/35/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. dotyczącej łączenia się spółek akcyjnych (Dyrektywa łączeniowa). Wynika z niej że celem zasadniczym przy regulacji łączenia się spółek kapitałowych jest zapewnienie bezpieczeństwa prawnego połączenia. Dyrektywa w art. 22 wprowadza granice czasowe dla podważenia procesu połączenia także w drodze wyroku sądowego, co polski ustawodawca zaimplementował w art. 497 § 2 k.s.h.

Sąd Okręgowy powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego, że dopuszczalne jest pominięcie dowodu ze świadka powołanego w piśmie sporządzonym przez adwokata na „ogólne twierdzenia”, oddalił wnioski dowodowe powoda o przesłuchanie w charakterze świadków A. J. i A. P., ponieważ nie wskazywały one okoliczności, które powód miałby udowodnić. Teza dowodowa została sformułowana zbyt szeroko dla wykazania twierdzeń mających uzasadnić roszczenia powoda, a fakty podlegające stwierdzeniu oznaczono nieprecyzyjnie. Sąd oddalając te wnioski miał na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, fakty w tezie dowodowej powinny być przedstawione przejrzysto i dokładnie aby umożliwić kontrolę sądowi. Ponadto, w świetle zarzutów powoda, zeznania świadków na określonej we wnioskach dowodowych powoda tezę były nieistotne, były zatem nieprzydatne dla rozprzęgnięcia w sprawie.

Wnioski dowodowe zgłoszone w pkt 5 i 6 pozwu zmierzały do wykazania wadliwego oszacowania majątku spółek podlegających łączeniu, służyły zatem kwestionowaniu parytetu wymiany akcji, co nie może być przedmiotem rozpoznania w niniejszym postępowaniu. Dlatego też wnioski dowodowe o zobowiązanie pozwanej do przedstawienia memorandum oraz wycen zostały przez Sąd pominięte, jako że zostały zgłoszone celem wykazania faktów, które dla rozstrzygnięcia sprawy nie miały znaczenia z uwagi zakaz z art. 509 § 3 k.s.h.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz §10 pkt 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Na koszty należne pozwanej składały się: koszty zastępstwa prawnego w kwocie 360 zł oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pozwanej zwrócono kwotę 1000 zł tytułem nadpłaconej opłaty sądowej od sprzeciwu od wyroku zaocznego. Pozwanemu na podstawie art. 348 k.p.c. nie przysługiwał zwrot uiszczonych opłat od sprzeciwu.

Na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który nakazuje zwrot opłaty nienależnie pobranej od strony, Sąd w pkt III i IV zwrócił stronom kwoty pobranych a niewykorzystanych zaliczek.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód. Zaskarżając wyrok w całości, Sądowi Okręgowemu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez jego niezastosowanie, tj. art. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. 2007 r. Nr 191, poz. 1367, z późn. zm., dalej „Ustawa o Konsolidacji”) polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że przepis ten nie miał zastosowania do procesu połączenia (...) S.A. ze spółkami zależnymi (...) S.A. z siedzibą w Ł. (dalej (...) S.A.) oraz (...) S.A.;

2. naruszenie prawa materialnego poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie tj. art. 509 § 3 kodeksu spółek handlowych, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że w przedmiotowym postępowaniu strona powodowa formułuje zastrzeżenia dotyczące stosunku wymiany akcji;

3. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 504 § 1 zd. drugie kodeksu spółek handlowych polegające na uznaniu, że pomiędzy 2 a 16 lipca 2010 roku (data pierwszego i drugiego zawiadomienia o zamiarze połączenia) upłynął taki okres, który spełnia wymóg dostępu nie krótszego niż dwa tygodnie;

4. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 479 ind. 14 § 1 k.p.c., polegające na nieuwzględnieniu zarzutu sformułowanego w piśmie strony powodowej z dnia 26 kwietnia 2012 r., że twierdzenia podnoszone przez stronę pozwaną w odniesieniu do art. 497 § 2 k.s.h. w związku z art. 21 § 1 k.s.h są spóźnione i jako takie powinny być oddalone przez sąd i nie powinny być uwzględniane przy orzekaniu w niniejszej sprawie;

5. naruszenie prawa materialnego poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie w zakresie art. 497 § 2 k.s.h. w zw. z art. 21 § 1 k.s.h, polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że w przedmiotowym postępowaniu przepisy te mają zastosowanie;

6. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c., polegające na oddaleniu przez Sąd I instancji wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków A. J. i A. P., podczas gdy świadkowie ci mieli zeznawać na okoliczność przebiegu procesu połączenia (...) S.A. i (...) S.A. oraz (...) S.A. mającą dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie;

7. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c., polegające na nie rozpoznaniu wniosku powoda o zobowiązanie pozwanego do przedstawienia Memorandum, o którym mowa w artykule autorstwa A. N. umieszczonym na stronie internetowej (...) — na okoliczność nie zastosowania, dla potrzeb opracowania Planu Połączenia, zasad wyceny wynikających z Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. 2007 r. Nr 191, poz. 1367 z późn. zm.), mającą dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie.

W konkluzji apelacji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) podjętej na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (...) S.A w dniu 3 sierpnia 2010 r. oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie można zgodzić się z zarzutem naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. Istotnie art. 2

powyższej ustawy zawiera definicję spółek konsolidowanych i konsolidujących. Zgodnie z tym przepisem przez spółkę konsolidującą rozumie się spółkę z udziałem Skarbu Państwa lub spółkę z udziałem spółki ze 100 % udziałem Skarbu Państwa, na pokrycie kapitału zakładowego, które Skarb Państwa wnosi, w ramach procesu konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego, akcje spółek konsolidowanych, natomiast przez spółkę konsolidowaną rozumie się: a) spółkę z udziałem Skarbu Państwa, której akcje zostały wniesione na pokrycie kapitału zakładowego spółki konsolidującej, b) spółkę powstałą w wyniku połączenia spółek, o których mowa w lit. a, w trybie art. 492 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.), c) spółkę powstałą w wyniku podziału spółki, o której mowa w lit. a, w trybie art. 529 § 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych.

Artykuł 7 ustawy stanowi, że Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: 1) listę spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących, 2) listę spółek konsolidujących.

Zgodnie z załącznikami do aktu wykonawczego, jakim jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie listy spółek konsolidowanych, których akcje podlegają wniesieniu na pokrycie kapitału zakładowego spółek konsolidujących oraz listy spółek konsolidujących, (...) S.A. należy do spółek konsolidujących, natomiast (...) S.A. nie należy do żadnej kategorii spółek tj. ani spółek konsolidujących, ani spółek konsolidowanych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego reguluje zasady nieodpłatnego nabywania akcji przez uprawnionych pracowników lub ich spadkobierców oraz zamiany akcji posiadanych przez uprawnionych akcjonariuszy lub zamiany prawa do ekwiwalentu w związku z procesem konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. W art. 2 ust. 4 powyższej ustawy zdefiniowane zostało pojęcie uprawnionego akcjonariusza w rozumieniu ustawy i za takiego rozumie się akcjonariusza spółki konsolidowanej, który jako uprawniony pracownik, w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, lub jako spadkobierca takiej osoby, nabył akcje spółki konsolidowanej nieodpłatnie od Skarbu Państwa, jak również pozostałych akcjonariuszy spółki konsolidowanej. Słusznie zatem Sąd Okręgowy podniósł, że jedynie akcjonariusze spółki konsolidowanej uprawnieni są do zamiany posiadanych akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej tj. (...) S.A. zgodnie z zasadami i metodami określonymi w art. 9 ustawy „konsolidującej”. W realiach niniejszej sprawy zatem zasadnie połączenie spółek poddane zostało regulacjom kodeksu spółek handlowych, a nie art. 9 powyższej ustawy.

Nie można zgodzić się z argumentacją zawartą w uzasadnieniu apelacji powoda, w której odwołuje się on do paragrafu 147 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej. Zgodnie z tym uregulowaniem, jeżeli w ustawie lub innym akcie normatywnym ustalono znaczenie danego określenia w drodze definicji, w obrębie tego aktu nie wolno posługiwać się tym określeniem w innym znaczeniu. Należy podkreślić, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie listy spółek (...) stanowiło wykonanie art. 7 ustawy konsolidującej. Dlatego też nie jest zasadne twierdzenie powoda, że jeżeli woła ustawodawcy byłoby wyłączenie (...) S.A. spod zakresu pojęciowego spółki konsolidującej, ustawa o konsolidacji zawierałaby stosowną normę. Ustalenie listy spółek konsolidowanych i konsolidujących, nie jest bowiem nadaniem pojęciom spółek konsolidowanych i konsolidujących innego znaczenia, aniżeli wynikającego z definicji zawartej w art. 2 ustawy konsolidującej.

Nie jest zasadny, podniesiony w apelacji, zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 509 § 3 k.s.h. polegający na niezasadnym przyjęciu przez sąd pierwszej instancji, że w przedmiotowym postępowaniu strona powodowa formułuje zastrzeżenia dotyczące stosunku wymiany akcji. Zarzut ten nie jest zasadny zarówno wobec treści pozwu i jego uzasadnienia, jak również prezentowanego w toku postępowania stanowiska powoda. Wskazać należy, że celem powyższego przepisu jest ograniczenie prawa drobnego akcjonariusza, powodowanego jedynie partykularnymi interesami, do zaskarżenia uchwały łączeniowej, wobec ryzyka nie dojścia połączenia do skutku przy opowiedzeniu się przez większość akcjonariuszy za połączeniem. Jak wynika z akt sprawy zasadnicze zarzuty powoda odnoszą się do kwestii parytetu wymiany akcji. Twierdzenia powoda o wadliwości wyceny majątków łączących się spółek na skutek

zastosowania niewłaściwych, według powoda, metod wyceny akcji tych spółek, jest w istocie rzeczy kwestionowaniem przyjętego w planie połączenia i uchwale połączeniowej parytetu wymiany akcji. Zarzut ten, ze względu na treść art. 509 § 3 k.s.h. nie może stanowić podstawy do uchylenia uchwały. Podnoszenie innych zarzutów przeciwko zaskarżonej uchwale należy w takiej sytuacji uznać za obejście zakazu, o jakim mowa w powyższym artykule.

Odnosnie do zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 504 § 1 zd. drugie k.s.h. polegającego na uznaniu, że pomiędzy 2 a 16 lipca 2010 r. upłynął taki okres, który spełnia wymóg odstępu nie krótszego niż dwa tygodnie, Sąd Apelacyjny uznał, że jakkolwiek argumentacja Sądu Okręgowego dotycząca zarzutu powoda sprzeczności skarżonej uchwały z art. 504 k.s.h. nie jest trafna, to jednak w konsekwencji zarzut ten nie może skutkować zasadnością apelacji.

Zgodnie z tym przepisem pierwsze zawiadomienie powinno być dokonane nie później niż na miesiąc przed planowanym dniem powzięcia uchwały o połączeniu, a drugie w odstępie nie krótszym niż dwa tygodnie od daty pierwszego zawiadomienia. W ocenie Sądu Okręgowego dla zachowania terminu nie krótszego niż dwa tygodnie pomiędzy pierwszym i drugim zawiadomieniem wystarczy, by drugie zawiadomienie nastąpiło w dniu odpowiadającym swą nazwą dniowi, w którym dwa tygodnie wcześniej dokonano pierwszego zawiadomienia. Stanowisko to nie jest słuszne. Kodeks spółek handlowych nie zawiera wskazówek, jak należy termin taki ustalać. Zgodnie natomiast z art. 112 k.c. termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdy takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca. Skoro ustawodawca wskazuje, że termin pomiędzy pierwszym i drugim powiadomieniem nie może być krótszy niż dwa tygodnie to termin ten powinien być liczony zgodnie z kodeksem cywilnym, a więc ostatni dzień tego terminu winien upływać z końcem dnia nazwą odpowiadającego początkowemu dniowi terminu. Tak więc w istocie rzeczy zawiadomienie to powinno ukazać się 17 lipca. Wówczas zachowany byłby termin pełnych dwóch tygodni pomiędzy zawiadomieniami.

Abstrahując jednak od powyższego podkreślić należy, że zasadą funkcjonowania spółki kapitałowej jest respektowanie woli większości udziałów w spółce, z zachowaniem zasługujących na ochronę praw mniejszości, ale nie przez tzw. szantaż korporacyjny. Jego przejawem może być domaganie się przez niektórych wspólników (akcjonariuszy) mniejszościowych rygorystycznego przestrzegania przepisów formalnych, których respektowanie i tak nie będzie mieć wpływu na treść podjętych uchwał (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn.. akt II CSK 336/10). Taka sytuacja ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 497 § 2 k.s.h. W zw. z art. 21 § 1 k.s.h. Zgodnie z pierwszym z powyższych przepisów z powodu braków, o których mowa w art. 21 k.s.h., połączenie nie może być uchylone w przypadku, gdy od dnia połączenia upłynęło sześć miesięcy. Zdaniem sądu Apelacyjnego sześciomiesięczny termin jest terminem, który sąd orzekający winien brać pod uwagę z urzędu. Przepis art. 21 § 2 k.s.h. jest przepisem bezwzględnie obowiązującym, dlatego też podniesienie, czy też brak ze strony zainteresowanej twierdzeń na okoliczność upływu tego terminu, skutkującego niemożnością uchylenia uchwały połączeniowej, nie ma istotnego znaczenia. Sąd bowiem winien czuwać nad tym, czy termin określony w art. 21 § 2 k.s.h. nie upłynął. Przy czym termin ten powinien być liczony od momentu połączenia do momentu orzekania w sprawie, co oznacza, że bez znaczenia jest, kiedy wniesione zostało powództwo o uchylenie uchwały połączeniowej.

Tak więc nie można uznać za uzasadnione stanowisko powoda, że sąd bezpodstawnie nie uwzględnił zarzutu powoda sformułowanego w piśmie procesowym z dnia 26 kwietnia 2012 r., a sprowadzającego się do tego, że pozwany wbrew art. 479 ind. 14 § 1 k.p.c. podniósł twierdzenia w odniesieniu do art. 497 § 2 k.s.h.

W świetle powyższego jako niezasadne należało ocenić zarzuty naruszenia prawa procesowego dotyczące postępowania dowodowego. Nie można bowiem uznać, że wnioski dowodowe powoda, o jakich mowa w punktach 6 i 7 apelacji miały istotny wpływ na rozstrzygnięcie, skoro zasadniczą przyczyną oddalenia powództwa był określony w art. 509 § 3 k.s.h. zakaz.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosownie do jego wyniku.